

Batův kanál

Historie

Odvěká myšlenka regulace řeky Moravy znovu ožila kolem roku 1927 a zaujala velkopřemýšlníka Tomáše Bata. Po jeho tragické smrti o pět let později se tohoto smělého plánu ujal jeho nevlastní bratr Jan Antonín Bata. Regulace toku Moravy a **výstavba kanálu** měla pro firmu Bata několik významů. Kromě prvního kroku k realizaci starého snu o propojení evropských veletočí se jednalo hlavně o přepravu lignitu z dolu v Ratušovicích do továren a teplečen v Otrokovicích. Ta by byla po železnici finančně nevýhodná. Důležité bylo také vybudování melioračního systému v okolí řeky Moravy, který zajišťoval odvod vody z úrodných polí zpět do řeky. Organizace i technicky náročná **stavba proběhla v letech 1934 až 1938**. Celková délka plavební trasy byla 51,8 km, z toho 1 km vedl korytem dnes již nespávané Dřevnice a některé úseky korytem Moravy. Kanál mohly využít nákladní čluny o nosnosti až 150 tun, plavební hloubka byla 1,5 m. Trasa začínala v přístavu v Otrokovicích a končila u Rohatce překladištěm lignitu. Lignit se dopravoval do Otrokovic, kde byl spalován pod kotli tepelné elektrárny, která zásobovala každodenní závod teplem a elektřinou. Lodě musely proplout **14 plavebními komorami**, které pomáhaly překonat výškové rozdíly hladin. U každé z nich byl vystavěn malý domek pro obsluhu a k němu patřilo i malé hospodářství. Kromě komor však musela být vybudována i řada dalších, technicky náročných zařízení, jako například zvedací železniční mosty nebo jezy s automatickou regulací výšky hladiny ve zdržích. Některé z nich se zachovaly dodnes, zbytek byl zničen za války či dosloužil v poválečných letech a již nebyl obnoven.

V roce 1981 byla veškerá plavba na kanále zastavena. Obnova vodní cesty začala až v roce 1989. Slavnostně byl Batův kanál **znovuvybudován v roce 1995**. Od tohoto roku probíhá z iniciativy obcí a za významného příspěví státu prostřednictvím Ředitelství vodních cest ČR systematická obnova provozu na vodní cestě i zpřístupňování technických památek.

Současnost

Délka Batova kanálu [od Otrokovic do Skalice] je v současnosti přibližně **60 km**. Některé úseky vedou řekou Moravou, ostatní uměle vyhloubeným kanálem. Plavební hladina je udržována **13 jezy**. Rozdíly výšky vodních hladin na této vodní cestě je 18,6 m a vyrovnává ho **13 zdymadel** (plavebních komor) o rozměrech 5,3 x 38 resp. 50 m. Z toho je 11 plavebních komor plně automatizováno s možností ovládní prostřednictvím dálkového ovládače. **Splovování ježů je přísně zakázáno!**

Hloubka Batova kanálu je v průměru 1,5 metru. Doporučuje se, aby ponor lodí nepřesahoval 80 cm. Velikost lodí, která má plout po Batově kanálu by se měla orientovat podle velikosti plavebních komor, lod by tedy neměla být širší než 5 metrů. Průměrná šířka plavebního kanálu je 12 metrů. Na vodní cestě je postaveno 56 mostů, mnohé jsou unikátní technickou památkou. Na říčních úsecích kolísá podjezdová výška mostů podle aktuálních průtoků okolo 2,4 m. Pro spouštění a vyzahování lodí je na vodní cestě 10 pevných sjezdů do vody s různými parametry.

Na Batově kanále existovala po znovuoobnově plavby v roce 1995 řada oblastí bez možnosti vyzáření plavidel, které by umožňovalo bezpečné vystoupení a nastoupení osob. V těchto, z turistického hlediska "mrtvých" oblastech, se nacházela řada zajímavých a pro návštěvníky vodní cesty atraktivních míst. Nebylo však možné se do nich dostat přímo z vodní cesty. To bylo hlavním důvodem **zahájení systematického budování sítě přístavů**. V současnosti je na celém Batově kanále 18 přístavů a 4 přístavy (z toho 1 na území SR) a dalších 5 na řece Moravě (z toho 1 na území SR) mimo souvislou vodní cestu. 14 přístavů a rekreační přístav Petrov vybudovalo Ředitelství vodních cest ČR.

Provoz na Batově kanále

Batův kanál je v současnosti využíván pouze jako **turistická vodní cesta**. Nákladní plavba zde nefunguje a ani do budoucna se s ní vzhledem k omezené plavební hloubce nepočítá. Provoz na Batově kanále začíná obvykle v dubnu a končí v říjnu nebo "jak počasí dovolí".

Projekt se lodí po Batově kanále je vlastně velice jednoduchý. V některé z místních přístavů je možné si vypůjčit loďku či hausboot, a pak již nic nebrání strávit jeden či více dní klidnou a bezpečnou plavbou. **K řízení těchto plavidel není potřeba žádné povolení**. Svoji přítelost a prokázanou ochotou půjčovní, která Vám vysvětlí pravidla provozu, plavební značení vodní cesty i signalizaci na plavebních komorách. **Proplování plavebními komorami je zdarma**. Provoz je omezen pouze jejich provozním řádem. Fungují v omezenou dobu, kterou aktuálně vždy zjistíte na www.batacanal.cz nebo v půjčovných lodích. Můžete také využít pravidelnou lodní dopravu a projet se na některé z velkých vyletních lodí. Jejich jízdní řády najdete na přístavištích. Většinu z nich můžete využít i se svým kolem a příjemně tak spojit plavbu s cykloturistikou.

Přejeme Vám klidný a ničím nerušený pobyt v našem regionu!

- **Přístav Rohatec – Kolonie**
- **Přístav Rohatec**
- **Přístav Hodonín**
- **Přístav Vyklopník**
- **Přístav Sudoměřice**
- **Přístav Skalica – SK**

- **Přístav Petrov**
- **Přístav Sudoměřice – Vyklopník**
- **Přístav Strážnice**
- **Přístav Vavrovy**

- **Přístav Uherský Ostroh**
- **Přístav Veselí nad Moravou – Ranč Mississippi River**
- **Přístav Veselí nad Moravou – U Hvězdárny**
- **Přístav Veselí nad Moravou**
- **Přístav Kostelany nad Moravou**
- **Přístav Uherské Hradiště**
- **Přístav Staré Město**
- **Přístav Babice**
- **Přístav Spytihněv**
- **Přístav Napajedla Pahrbock**
- **Přístav Napajedla**
- **Přístav Otrokovice**

- **Přístav Kostelany nad Moravou**
- **Přístav Kunovský les**
- **Přístav Uherské Hradiště**
- **Přístav Staré Město**
- **Přístav Babice**
- **Přístav Spytihněv**
- **Přístav Napajedla Pahrbock**
- **Přístav Napajedla**
- **Přístav Otrokovice**

- **Přístav Veselí nad Moravou**
- **Přístav Vavrovy**
- **Přístav Strážnice**
- **Přístav Petrov**
- **Přístav Sudoměřice – Vyklopník**
- **Přístav Skalica – SK**
- **Přístav Hodonín**
- **Přístav Vyklopník**
- **Přístav Sudoměřice**
- **Přístav Skalica – SK**

- Legenda mapy:**
- kanál (jez. osty)
 - říční úsek vodní cesty
 - nerozplavovaný úsek vodní cesty
 - výhlediska
 - přístav, přístaviště
 - plavební komora v provozu
 - plavební komora
 - jez. říční křižovatka
 - neprůjezdné místo
 - most
 - měřítko

- Legenda vybavenosti přístaviště:**
- mlhovna
 - WC
 - sprcha
 - přílná vlna
 - elektrická příbaha
 - přístup WiFi
 - oděpárna
 - trhliný odpad
 - pravidelné plavby vyletní lodí
 - pojižna lodí
 - servis lodí a kabinových motorů
 - benzínová pumpe
 - stáž pro loď
 - parkoviště
 - půjčovna lodí
 - rybné občerstvení
 - restaurace
 - informační centrum
 - panen/hozel
 - stanovy camp
 - deska hrnska
 - aportní vyletní
 - technická památka